

ÖCALAN ASKATU!

**KONPONBIDE POLITIKOA
AUZI KURDUARENTZAT!**

Abdullah Öcalan buruzagi kurduari abokatuekin eta haren familiarekin biltzeko aukera eman behar zaio, eta, azken batean, aske utzi behar da, Turkiako gatazka kurduari konponbide politiko justu eta demokratikoa bilatzeko ekarpena egin dezan.

KANPAINARI BURUZ: ÖCALAN ASKATU, KONPONBIDE POLITIKOA AUZI KURDUARENTZAT

"Öcalanerako askatasuna, konponbide politikoa auzi kurduarentzat" nazioarteko kanpainak gizarte-mugimenduak, alderdi politikoak, komunitateak, sindikatuak, aktibistak, intelektualak eta mundu osoko milioika kurdu eta haien lagunak batzen ditu helburu komunaren inguruan: Turkiaren ehun urtetik gorako auzi kurduari irtenbide politiko bidezkoa eta demokratikoa ematea, Abdullah Öcalan buruzagi kurduaren parte-hartzea ahalbidetuz elkarrizketa berritu batean.

Abdullah Öcalan buruzagi politiko kurdua da, mundu osoko milioika kurduk bere ordezkari politikotzat jotzen dutena. 1999ko otsailean, nazioarteko inteligentzia operazio batean bahitu eta Turkiara bidali zuten. Orduetik hona kartzelan egon da, kanpoko munduarekin inolako harremanik gabe. Tortura eta bestelako tratu krudel eta iraingarriak jasan ditu.

Hala eta guztiz ere, Öcalanek sortu zuen mugimendua eta hartan inspiratu ziren pertsonak abangoardian daude autodeterminazioaren aldeko kurduen borroketan eta Ekialde Hurbileko demokraziaren aldeko etnia eta erlijio anitzeko mugimenduetan. Bere teoriak autodeterminazioaren, emakumearen askapenaren eta mundu osoko desberdintasun eta esplotazio mota guztien amaieraren alde borrokatzen dutenak inspiratzen dituzte.

Turkiaren "Auzi kurdua" konpondu gabeak – Turkiako Errepublikak 20 milioi herritar kurduri oinarritzko eskubide zibil eta politikoak bortizki ukatzearen ondorioz sortutako gatazkak eta ezegonkortasun politikoa – dozenaka mila bizitzako kostua izan du, milioika pertsona lekualdatu ditu eta boterea eman die ildo gogorreko nazionalistei, erlijio-fundamentalistei eta autokratei nonahi. Milioika pertsonaren bizitzan eta ongizatean eragina duten eskualdeko eta munduko arazo larrienetako askorekin lotuta dago: okupazioa, arrazakeria, emakumearen zapalkuntza, erlijio-intolerantzia, ustiapen ekonomikoa eta ingurumenaren suntsipena.

Kanpaina nazioartekoa da neurri batean, kurduen auzia nazioarteko arazoa delako. Kurdistan lau estatutan banatuta dago: Turkia, Iran, Irak eta Siria. Europako potentziak izan ziren, Britainia Handia eta Frantzia barne, banaketa hau sortu zutenak duela mende bat. Turkiak Ekialde Hurbil osoan kurduen aurkako gerra bat egiteko duen gaitasuna Estatu Batuen eta NATOko beste kide batzuen baldintzarik gabeko laguntzaren emaitza da, baita potentzia horiek beste estatu batzuekin, hala nola Errusiarekin eta Iranekin, aurre egiteko Turkiaren estrategia berriaren emaitza ere, alde guztietatik kurduen aurkako kontzesioak lortzeko.

Nazioartekoa ere bada, Öcalanen irtenbideak nazioartekoak direlako. Kurduen auziari irtenbide politikoa emateak amaiera eman diezaioke mende bateko gerra eta zapalkuntzari Turkian eta inguruko herrialdeetan. Bere soluzioen oinarri diren teoria unibertsalak eredutzat har daitezke gure garaiko krisi handien aurrean alternatibak bilatzen dituztenentzat: gero eta desberdintasun handiagoa izatetik klima-aldaketara,

eskuin muturreko autokraten igoeratik pasatuz, sistemarekiko gero eta desilusio handiagoa aprobetxatzen baitute.

Öcalan libre denean auzi kurdua konpontzeko eta bere ideiak garatzen jarraitzeko prozesu politiko batean parte hartzeko, emaitza askatasun eta bake handiagoa izango da guztiontzat. Zoritxarrez, Turkiako agintari autoritarioek badakite eta beldur handia diote egoera horri; horregatik, nazioarteko komunitatearen laguntzarekin, Öcalan isolatuta eduki dute ia hiru urtez, boterearen nagusitasunari eusteko eta gerra amaigabeak luzatzeko.

Öcalanek bere abokatuekin izandako azken elkarrizketan, 2019an, esan zuen gai kurdua astebetean konpondu ahal izango zuela aukera emango baliote, eta kurduen auziari irtenbide politiko emateko bere ideiak are gehiago garatu zituela Turkiako gobernuak azken aldiz bake-elkarrizketak utzi zituenetik. Turkiak Irakeko eta Siriako iparraldeko eta ekialdeko Kurdistanen okupazioa eta herrialdearen barruko eta kanpoko disidentziaren errepresioa handitu ahala, herri kurduak eta Turkiako beste herri batzuek, Ekialde Hurbileko komunitateek eta munduak irtenbide politiko behar dute orain, inoiz baino gehiago.

Halaber, bereziki kezkatzen gaitu Öcalanen segurtasunak eta ongizateak. Nazioartean, bakartzea tortura-modutzat hartzen da. Tortura mota hori hiru urtez luzatzea oso arriskutsua da. Ez dakigu ezer Öcalanen zoriari buruz, oraintsu "diziplina-neurriak" jaso dituela eta, gainera, aitzakia faltsuekin bilerak blokeatzeko, eta, ustez, heriotza-mehatxuak jaso dituela.

Egoera hau jasanezina da. Hori dela eta, eskaera hau egiten dugu:

Abdullah Öcalan buruzagi kurduari bere abokatuekin eta familiarekin biltzeko baimena eman behar zaio, eta, azken batean, aske utzi behar da, Turkiako gatazka kurduari konponbide politiko justu eta demokratikoa bilatzeko zeregina betetzeko baldintzetan.

NOR DA ABDULLAH ÖCALAN?

Abdullah Öcalan 1949an jaio zen, familia pobre batean, Amarako herrian (turkieraz: Ömerli), Urfa probintzian, Ipar Kurdistanen (Turkiako eskualde kurdua). Bigarren hezkuntza amaitzean, Amed hirian (Diyarbak-r) aurkitu zuen funtzionario lana. Geroago, unibertsitateko azterketetara aurkeztu zen, eta Istanbulgo Unibertsitateko Zuzenbide Fakultatean matrikulatu zen ikasle gisa. 1971n, Ankarako Unibertsitateko Zientzia Politikoaren Fakultate entzutetsura joan zen.

1971ko kolpe militarren ondoren, Öcalanek Turkiako gobernuak nortasun eta kultura kurduak ukatzen eta ezabatzen jarraitzen zuela ikusi zuen. Arazo horrek jota, eta kurduen baldintza sozial eta ekonomiko txiroek hunkituta, kurduen egoera sakonago ikertzea erabaki zuen, hainbat lagunekin batera.

1973ko apirilean, Öcalanek unibertsitateko sei ikasle iraultzaile bildu zituen erakunde politiko kurdu independente bat osatzeko. Talde horrek uste zuen Kurdistan kolonia bat zela, eta bertako biztanleei autodeterminazio-eskubidea indarrez ukatu zitzaizela. Taldearen helburu nagusia egoera hori aldatzea zen.

Mugimendu gazteak indarra hartu zuen eta jarraitzaile berriak aurkitu zituen. Baina hori egin ahala, aristokrazia kurdua, aurkako talde politikoak eta Turkiako segurtasun indarrak larritu egin ziren eta bortizki eraso zieten beren atxikitzaileei.

1978ko azaroaren 27an Kurdistango Langileen Alderdia (PKK) sortu zen Amed (Diyarbak-r) inguruko herri txiki batean. Nazio askapenerako mugimendu moderno bat sortu zen, non Abdullah Öcalan argi eta garbi bere lider ideologiko eta politiko gisa agertu zen.

Turkiako agintariek gogor erantzun zuten eta ez zuten alderdi berriaren jarduera politiko baketsurik onartu. Atxiloketak eta liskar armatuak gertatu ziren. 1979an, berehalako kolpe militar baten zantzuak ikustean, Öcalanek eta beste kide batzuek Turkia utzi eta Sirian berrantolatu ziren. Aurreikuspen horrek erakunde jaioberriaren biziraupena bermatu zuen. 1980ko irailaren 12an, Turkiako armadak boterea hartu zuen, eta milaka atxiloketa eta tortura orokor eragin zituen.

Erregimen militarren pean, ezinezkoa zen kurduen eskubideen aldeko borroka politikoa. Saiatzen ziren guztiak espetxeratu, erbesteratu edo hil egiten zituzten. Atzerritik, Öcalanek PKKren jarduera politikoa zuzentzen jarraitu zuen, eta erresistentzia armaturako prestakizunei ekin zien, 1984an hasi zena.

Öcalan berehala konturatu zen borroka armatuak ezin ziola behin betiko irtenbiderik eman kurduen auziari. 1990eko hamarkadaren hasieran, arazoaren muinean zeuden jabetza gabetzeari eta ukazioari aurre egingo zion irtenbide politiko bateranzko ikuspegia aldatzen saiatu zen. 1993an, kurduak politikoki eraldatutako Turkian herritar berdina gisa modu baketsuan bizitzeko aukera planteatu zuen lehen aldiz, estatu bereizi bat bilatu beharrean. Alde bakarreko su-etena eskatu zuen eta zeharkako elkarrizketak izan zituen Turgut Özal presidentearekin; baina, 1993ko apirilaren 17an Özalen heriotza misterioaren ondoren, kapitulu berri eta odoltsu bat ireki zen kurduentzat.

1998an, Öcalanek aldarrikatutako aldebakarreko beste su-etena batean, Turkiak gerrarekin mehatxatu zuen Siria herrialde horretan egoteagatik. Gatazka saihesteko, Öcalan Europara joan zen irtenbide politiko bat sustatzeko asmoz, baina Europatik ere bota zuten eta, azkenean, Kenyan aurkitu zen. 1999ko otsailaren 15ean nazioarteko operazio klandestino batean bahitu eta Turkiara eraman zuten.

"Ia esan nahi nuke askatasuna dela unibertsoaren helburua. Sarritan galdetu izan diot neure buruari ea unibertsoak ez ote duen, izatez, askatasuna bilatzen. "

– Abdullah Öcalan –

IMRALIKO ESPETXEKO BALDINTZAK

Öcalanen eskubideak bortxatuak izan dira harrapatu zuten unetik. Turkiako agintariak zuzenean erantzule diren arren, nazioarteko konplizitateak zeregin garrantzitsua du eskubideen urraketa horiei eusteko.

Prozesu judizialik gabe egindako ohiz kanpoko estradizioak, hala nola Öcalanen bahiketa, berez nazioarteko zuzenbidearen aurkakoak dira.

Öcalanen epaiketa bidegabetzat kondenatu zuten giza eskubideen aldeko erakundeek eta nazioarteko auzitegiek. 1999an, Amnistia Internazionalak adierazi zuen "Abdullah Öcalanen aurkako epaiketak legeria nazionala eta nazioarteko arauak urratu" zituela, eta epaiketa inpartzial eta independente berri bat egiteko eskatu zuen. Giza Eskubideen Europako Auzitegiaren 2005eko erabaki batek ebatzi zuen haren epaiketa ez zela independentea izan, ezta inpartziala ere, ez zela epailearen aurrera eraman luzamendurik gabe, eta haren defentsak ez zuela denbora nahikorik izan prestatzeko.

Urteetan, Öcalan izan zen preso bakarra Imrali uhartean. Orain beste lau daude. Aldizka inkomunikatuta edukitzen dute, hilabetetan edo urteetan kanpoko munduarekin kontakturik izan gabe. Bakartze luzea eta inkomunikazioa tortura-modutzat hartzen dira, nazioarteko zuzenbidearen arabera. NBEren "Mandela Printzipioen" urraketak dira, presoen eskubideak babesteko sortutakoak, alegia, suceso, curdos de todo o mundo protestaron esixindo responsabilidades, a pesar destas reclamacións a administración penal non se enfrentou a ningunha consecuencia.

2007an, Öcalan espetxean pozoitu zutela jakinarazi zuten. Europako laborategi batek egiaztatu zuen kromo eta estrontzio toxikoak zeudela ilearen laginetan. Mundu osoko kurduak protesta egin zuten erantzukizunak eskatuz, baina espetxeetako administrazioak ez zuen inolako ondoriorik jasan behar izan.

2008an, Öcalanen abokatuek salatu zuten espetxeetako langileek ondoko gela batera eramán zutela Öcalan, eta hiru pertsonak lurrera botatzera behartu zutela, ziega txikitzen zuten bitartean. Neurri basati horiengatik protesta egin zuenean, hiltzeko mehatxu esplizitua egin zioten. Beste behin, ez zen konturik eman.

Giza eskubideen urraketa horiek kezka sortzen dute nazioartean.

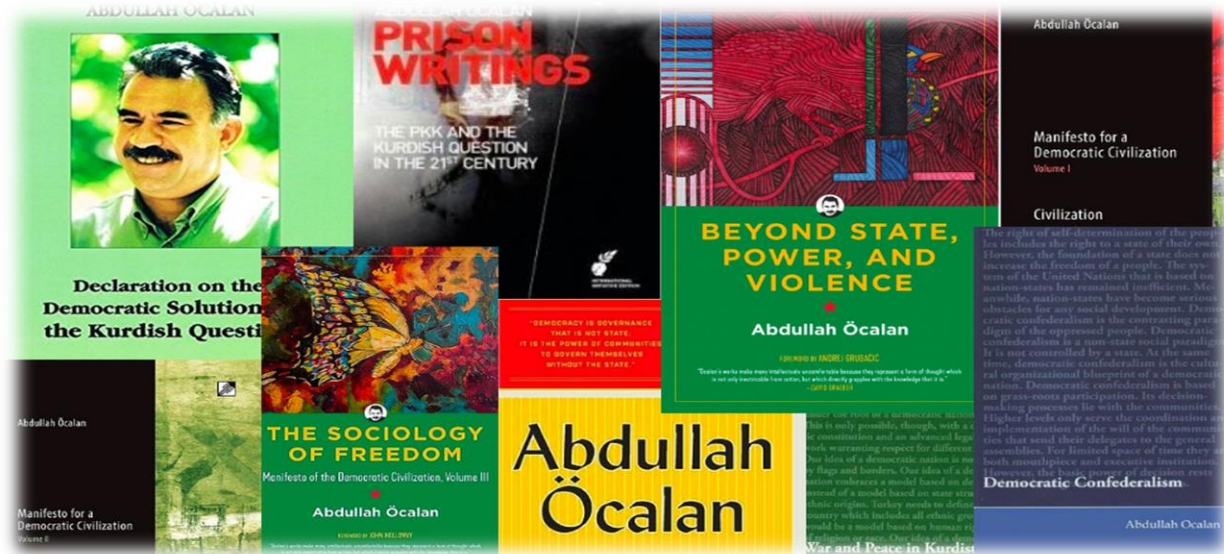
Europako Kontseiluko Torturaren Prebentziorako Komitea arduratzen da Turkian eta Europako beste estatu batzuetan preso egoteko baldintzak zaintzeaz. Batzordeak eta Europako beste erakunde batzuek ez diote Turkiari erantzukizunik eskatu aldizka, Öcalanen kasuan Turkiako eta nazioarteko zuzenbidea sistematikoki urratzeagatik.

Ameriketako Estatu Batuek zeregin garrantzitsua izan zuten Öcalan atxilotzeko garaian, eta Turkiari giza eskubideen aurkako abusu orokorrak estaltzen lagundu diote, ondoren epaitu eta espetxeratu zutenean. Antony Blinkenek, Bill Clinton AEBetako presidentearen Segurtasun Nazionaleko Kontseiluko kide eta gaur egun Joe Biden presidentearen Estatu Idazkaria denak, honako hau adierazi zuen: "*Estatu Batuek Öcalan justiziaren aurrera eramatea erabaki zuten. Turkiari behar duen laguntza guztia ematen diogu. Baina eskubide demokratikoak izatea nahi genuen, mundu guztiak bezala. Epaiketa modu ireki eta bidezkoan egin zen.*"

ZERGATIK AXOLA DUTE ÖCALANEN TEORIEK?

Murrizketa eta eskubide urraketa horiek gorabehera, Abdullah Öcalanek espetxeko egonaldia aprobetxatu du modu proaktiboan konponbide integralak bilatzeko Turkiaren eta zonaldearen arazoei. Atxilotu zutenetik, bederatzizko libururu, protokolo bat eta "Bide-orri" bat idatzi ditu.

Bere idazkietan, Öcalanek teoria politiko berriak proposatzen ditu mugimendu kurduarentzat, autodeterminazioaren kontzeptua birdefinitu eta irauli dutenak. Estatu-nazio berri batek, argudiatzen duenez, ezin ditu konpondu duela mende bat atzerriko potentziek nazio-estatuak etnia anitzeko eta erlijio anitzeko eskualde bati inposatzeak eragindako arazoak. Estatu-nazio baten alde borrokatzean, mugimendu kurduak oharkabean erreproduzi ditzake estatuek erabiltzen dituzten botere- eta zapalkuntza-egiturak.

Horren ordeaz, argudiatu duenez, kurduak eta inguruko herriek oinarriko demokraziak eraiki beharko lituzkete, etnia, erlijio eta hizkuntza guztien berdintasunean, emakumearen askapenean, ekonomia kooperatiboetan eta ingurunearen babesean oinarrituta. Bizi diren leku guztietan egin dezakete, mugak hutsalak izan daitezten.

Teoria horiek Herri Babeseko Unitateak (YPG), Emakumeen Defentsarako Unitateak (YPJ) eta Siriako Indar Demokratikoak (SDF) inspiratzen dituzte, etnia eta erlijio anitzekoak, Sirian Estatu Islamikoa (ISIS) garaitu zutenak. Siriako Iparraldeko eta Ekialdeko Administrazio Autonomoaren eredu politiko bakarraren oinarria dira. Eredu horrek gobernantza autonomoa ezarri du, alde guztietako estatuak eta muturreko taldeak egindako mehatxuak gorabehera, egonkortasuna eskainiz eta Siriako emakumeen eta gutxiengo etniko eta erlijiosoen arteko berdintasuna sustatuz.

"Askatasunaren aldeko borrokalaria izango banaiz, ezin dut hau ahaztu: emakumeen iraultza iraultza bat da beste iraultza baten barruan".
– Abdullah Öcalan –

Turkian autokrazia nazionalista-islamistaren aurka dauden mugimendu politikoak eta demokraziaren aldeko gizarte zibilaren mugimenduek, Herrien Alderdi Demokratikoa (HDP) buru dutela, Öcalanen ideietan oinarritzen dute pluralismoari, demokraziari eta emakumearen askapenari buruz duen ikuspegia eta kurduen borroka Turkian zapalduta dauden beste talde batzuen borroketara batzeko erabakia.

Irango erregimen misogino eta kurdufoboari erronka egiten dioten emakumeak buru dituen protesta-mugimenduaren gerra-oihu bihurtu den "Jin, Jiyan, Azadi" - "Emakumea, Bizitza, Askatasuna" leloa Öcalanen ideia eta idazkietatik dator.

Öcalanen ideiek ere esparru bakarra eskaintzen dute Turkian kurduen auziari irtenbide politikoa emateko: demokraziaren, giza eskubideen eta zuzenbide-estatuaren nazioarteko arauak betetzen eta gainditzen dituen irtenbidea, dauden mugen barruan indarra erabili gabe aplikatu daitekeena.

Öcalanek ideia horiek bere jarraitzaileei eta, oro har, nazioarteari helarazi ahal izan zituztenean, bazirudien Turkiako demokrazia eta Ekialde Hurbileko bakea nagusituko zirela. 2007tik 2011ra, bere "Ibilbide Orria" historikoak mugimendu kurduaren eta Turkiako Estatuaren arteko historiako lehen negoziazio-txandaren oinarria.

2013tik 2015era, Öcalan negoziatzaile nagusia izan zen Turkiako kurduen auzia elkarrizketa mahaian konpontzeko bigarren ahalegin historiko batean. Garai horretan, Öcalanek eskatu zuen su-etenak bi urte baino gehiago iraun zuen, Irakeko eta Siria iparraldeko eta ekialdeko Kurdistango biztanleak Turkiako bonbetatik eta okupazio

tropetatik libre bizi izan ziren, eta Turkiako politikan aurrekaririk ez zuen espazio demokratiko batek HDPri botoen % 13 harrigarria lortzea ahalbidetu zion.

Hala ere, bakeak eta demokraziak garai hartako lehen ministro Recep Tayyip Erdoganen boterea mehatxatzen zuten, eta elkarrizketak bertan behera utzi zituen, Öcalan isolamendura kondenatuz, Turkiako kurduak eta aurrerakoiak diktadurara kondenatuz eta Irakeko Kurdistan eta Siriako iparraldea eta ekialdea amaierarik gabeko gerrara kondenatuz. Gaur egun, Turkiak kurduen lorpenak mehatxatzen dituen bitartean eta barruko disidentzia zapaltzen duen bitartean, Öcalanek ia hiru urte daramatza Imralin munduarekin harremanetan jarri ezinik.

Erregimen autoritario, nazionalista eta fundamentalista erlijiosoek eta horiek babesten dituzten potentzia atzerritarrek Öcalanen teoriak hedatzearen beldur dira, ideologia zapaltzaileei aurre egin diezaieketelako eta bakea eta epe luzerako koexistentzia ekar dezaketelako Ekialde Hurbilera. Hori eragozteko, isolamendua mantendu dute eta kurduen eta mundu osoko indar aurrerakoi eta demokratikoen aurkako erasoak areagotu dituzte.

"Herrien autodeterminazio-eskubideak barne hartzen du estatu propioa izateko eskubidea. Hala ere, Estatu bat sortzeak ez du herri baten askatasuna areagotzen".

– Abdullah Öcalan –

ZEIN DA ÖCALANEN ZEREGINA BAKEAREN ALDEKO KURDUEN AHALEGINETAN?

Mugimendu kurduak behin eta berriz hartu ditu alde bakarreko neurriak borroka armatuari amaiara emateko eta negoziazio-mahaian kurduen auziari konponbide politiko bidezkoa eta demokratikoa aurkitzeko.

Erresistentzia armatua azken baliabideko taktikatzat jotzen du, autodeterminazio eskubideari buruzko nazioarteko printzipioekin eta hori lortzeko bitartekoekin bat etorritz. Auzitegiek PKK alderdi legitimotzat onartu dute nazioartekoa ez den gatazka armatu batean.

Abdullah Öcalanek bakearen aldeko ahalegin ugari hasi ditu eta hori posible egingo lukeen esparru politikoa sortu du. 30 urte baino gehiago daramatza Kurdistango gatazka armatua gatazka politiko bihurtzeko borrokan. Konponbide baketsu baten alde etengabe egiten duenez, bakearen aldeko ahotsik garrantzitsuena bihurtu da kurduen askapen-mugimenduan. Turkiako Estatuak inplizituki onartu du hori, konponbide prozesu baterako "funtsezko figura" dela uste baitu.

1980ko hamarkadaren amaieratik, Öcalanek kazetari turkiarrekin egindako elkarrizketetan adierazi zuen nahiago zuela Turkiako Estatuarekin akordio baketsu bat lortzea gerra amaigabe bat baino. 1993an, PKK-k aldebakarreko lehen su-etena eman zuen, herriaren erabakia ez zela jakinda ere.

Hau izan zen PKK-k aldarrikatutako bederatzi su-etenetatik lehena, eta horietatik berriena 2023an eman zen. Turkiako Gobernuak bakarra atxiki zuen: 2013ko su-etena, Öcalan eta Turkiako Estatuaren arteko elkarrizketen bidea erraztu zuena. Inoiz ez da mugitu su-eten bat ezartzeko, kurduen aldetik alde zuzeneko urratsik gabe.

Turkiako eta nazioarteko zuzenbidea urratzen duen segurtasun goreneko uharte-espetze batean ia erabat isolatuta dagoen arren, Öcalanek esparru teoriko orokor bat zirriborratu du irtenbide politiko bat emateko, Turkiaren lurralde-osotasuna eta autodeterminaziorako eskubide kurdua bateratuko dituen demokratizazioaren eta aldaketa sozialaren bidez, Turkiak eta haren aliatuek sinatutako nazioarteko itunetan jasotako giza eskubideen eta gobernu onaren printzipioekin bat etorriz.

Hori egitean, indarkeriaren paperari buruz aurretik zituen usteak kritikatu ditu, eta eztabaida zabalagoa hasi du mugimendu kurduan eta gizarte kurduak Kurdistango, Ekialde Hurbileko eta munduko historian utzi duen indarkeriaren gorpil zoroarekin behingoz nola amaitu.

Öcalanen ideiek inspiratutako aktore politiko eta militar kurduak teoria horiek tokian bertan probatu dituzte, eta frogatu dute eraginkorrak direla Ekialde Hurbil osoko gerra amaigabeen oinarrian dauden arazoak zalantzan jartzeko orduan: okupazioa eta autoritarismoa, nazionalismoa, fundamentalismo erlijiosoak, emakumearen zapalkuntza, krisi ekologikoak eta beste arazo batzuk. Beren gabeziei heldu diete eta egoera berrietara egokitu dira.

Turkiako ezein agintarik ez du inoiz konparaziozko proposamen sakonik egin, eta Turkian ez da erabat aplikatu 40 urteko gatazkako esperientzietan oinarritutako erreformarik.

Bi elkarrizketa-txanda egin dira Turkiaren eta mugimendu kurduaren artean. Elkarrizketa-txanda horietako batek ere ez zuen konponbide egokira eraman, baina erakutsi zuten bi aldeek su-etena errespetatu zezaketela eta elkarrizketak hasi zitezaketela. 2009tik 2011ko erdialdera arte, negoziatio sekretuak egin ziren, geroago Osloko Prozesua izenez ezagutuak, Öcalanen, gobernuak Turkiako Estatuaren ordezkari gisa izendatutako ordezkari baten eta kurduen goi-pertsona politikoen artean.

Kurduen auziari irtenbide politiko ematea zen gaia. "Negoziatioetarako Bide Orria" izenekoan oinarrituta (Öcalan izan zen horren egilea 2009an, eta Turkiako solaskideen miresmena bereganatu zuen), aldeek hiru protokolo adostu zituzten, eta faseko plan bat zuten gatazka amaitzeko eta kurduen auziari irtenbide politiko emateko. Turkiako gobernuak, ordea, plana ez aplikatzea erabaki zuen, eta gerra Kurdistanera itzuli zen.

Gizarte kurduak ekintza masiboak egin ditu bakea eta Öcalanek elkarrizketetan parte hartzea ahalbidetzeko. 2012ko irailean, elkarrizketari berriro ekiteko ahaleaginean, Turkia osoko 700 preso kurdu bako bako gehiagok gose-greba hasi zuten. Turkiako, Europako eta mundu osoko kurdu ugariaren eta giza eskubideen aldeko ekintzaileen laguntza izan zuten. Kurduera erabiltzeko eskubidea, Öcalanen isolamenduaren amaiera eta negoziatioei berrekitea eskatzen zuten.

Gose grebaren hirurogeita zortzigarren egunean, azaroan, Öcalanek bukatzeko eskatu zuen, eta hala egin zen. Erabateko isolamendua gorabehera, Öcalanek komunitate kurduaren gaineko autoritatea mantentzen zuen Turkiaren barruan eta kanpoan, eta horrek etorkizuneko edozein negoziazioaren ezinbesteko partaide eta lider bihurtzen zuen. Estatuko ordezkartzarekin elkarrizketak hasi ziren berriro, eta, 2013ko urtarrilaren 3an, BDPko lehen ordezkartzak Öcalan bisitatu ahal izan zuen Imralin.

2013ko martxoan, Öcalanek bi urte baino gehiago iraun zuen su-etena eskatu zuen. Esan liteke su-etena honek irekiera demokratikorik garrantzitsuena ahalbidetu zuela Turkiako historiaren mende batean, eta mugimendu kurduari behar zuen espazioa eman ziola Sirian eta Iraken ISISen gorakadari militarki erantzuteko, Ekialde Hurbilean eta mundu osoan ezin konta ahala bizitza salbatuz.

Elkarrizketa sorta horiek erakutsi zuten Öcalanek negoziatzaile nagusi gisa duen garrantzia eta bere ideien zeregina, alde guztiek eztabaidatu eta aplika zitzaketen konponbideak aurkitzeko. Negoziazioetan askatasunez eta aktiboki parte hartzea, beraz, kurduen eta haien aliatuen eskakizun garrantzitsua da gaur egun ere mundu osoan.

Erdoganen gobernuak elkarrizketak hasi zituen, boterean zuen alderdiak, Justizia eta Garapenaren Alderdiak (AKP), kurduen babes handiagoa lortuko zuelakoan. Ez zen hala izan: kurduak bakearen aldeko irekiera demokratikoa baliatu zuten alderdi kurduei botoa emateko. Turkiako Gobernuak 2015ean elkarrizketak utzi zituenetik, mugimendu kurduak behin eta berriz eskatu du nazioarteko babesa elkarrizketa berri baterako. Erdoganek, aldiz, gerraren aldeko kanpaina egin du.

2019an, Öcalanek abokatuekin azken aldiz hitz egin ahal izan zuenean, Turkiako kurduen auzia astebetean konpon zezakeela adierazi zuen, eta Turkiak Siriako Iparraldeko eta Ekialdeko Administrazio Autonomoarekin zuen gatazka modu baketsuan konpontzea nahi zuela adierazi zuen. Turkiako Estatuak, ordea, amaiera eman zien bilera horiei, eta beste operazio militar bat abiatu zuen Siriako kurduen aurka, bi hilabete geroago.

PKK-k aldebakarreko su-etena aldarrikatu du gatazka berriz hasi zenetik. 2023ko otsailean, Turkian eta Sirian izandako lurrikara hilgarriaren ondoren, taldeak Turkian ekintza militarren amaiera adierazi zuen arrazoi humanitarioengatik, baliabide guztiak erreskate- eta berreskuratze-lanetan zentratzea ahalbidetzeko helburu aitortuarekin.

2023ko maiatzera arte luzatu zen, Turkiako hauteskundeak bake-ingurune batean egin ahal izateko. Hala ere, agintari turkiarrek ez zuten erantzun, Öcalanen isolamenduari eutsi zioten, Irak eta Siria bonbardatu zituzten eta beldurrari eta militarismoari buruzko hauteskunde-kanpaina garatu zuten. Gerrak gaur jarraitzen du.

ÖCALANEN ALDEKO MUNDUKO KANPAINAK

Öcalanek bake-elkarrizketetan parte hartzearen garrantziak eta bere teoriak askatasunaren eta demokraziaren aldeko borroka globaletarako duten balioak mundu-mailako elkartasun masiboa eragin dute.

Kurdistan osoko, Ekialde Ertaineko eta munduko kurduak eta haien lagunek kanpaina masiboak abiatu dituzte Öcalanen askatasuna lortzeko eta kurduen auziari irtenbide politiko bidezkoa eta demokratikoa bilatzeko prozesuan bete-betean parte hartzen uzteko. Horietan hainbat taktika eta aktorek lagundu dute. Gure kanpainak bat egingo du eta ahalegin handi horietan oinarrituko da.

Askatasuna Öcalanentzat Nazioarteko Ekimena

1999an Öcalan harrapatu ondoren, "Öcalanerako askatasuna - Bakea Kurdistanen" Nazioarteko Ekimena sortu zen. Nazioarteko Ekimena bake ekimentzat hartzen da, kurduen auzia modu baketsuan eta demokratikoan konpontzeko lanean diharduena, kurduak, turkiarrak eta Mesopotamiako herri guztiak modu baketsuan elkarrekin bizi daitezela. Nazioarteko Ekimenak bakearen alde lan egiteko konpromisoa hartzen du, presio politikoko eta harreman publikoetako lan handia eginez. Aldizkako argitalpenak eta jendearentzako politika orekatua dira bere lanaren zati nagusia.

Ahalegin juridikoak

25 urtez, Öcalanen abokatuek jazarpenari, mehatxuei eta espetxeratzeari aurre egin behar izan diete, Turkiak bere legeak eta nazioarteko oinarriko printzipioak aplika ditzan eskatzeagatik. Horrek nazioarteko hainbat garaipen juridiko ekarri ditu.

Giza Eskubideen Europako Auzitegiak Öcalanen aldeko epaia eman du, Turkiak askatasunerako eta segurtasunerako eskubidea eta epaiketa justua urratu zituela, epaile militar bat prozesuko zati batzuetan egoteak auzitegi independente baterako eskubidea urratu zuela eta epaiketa bidegabe baten ondoren heriotza-zigorra ezartzea tratu krudel eta ankerra izan zela adieraziz.

Europako Kontseiluko Torturaren Prebentziorako Batzordeak behin baino gehiagotan ohartarazi du Turkiak Öcalani espetxean ematen dion tratuak nazioarteko zuzenbide loteslea urratzen duela.

2022an, 22 herrialdetako 350 abokatuk Turkiako Justizia Ministerioari Öcalan espetxean bisitatzea eskatu zioten. Turkiako 750 abokatuk eta Siriako 1.000 abokatuk baino gehiagok Öcalan ordezkatzea eskatu zuten. 2023aren hasieran, Isolamenduaren aurkako Ordezkaritzak Turkia bisitatu zuen haren ordezkarri gisa.

Protesta masiboak

T Urtero, otsailaren 15ean, 1999an Kenyan Öcalan bahitu zuteneko urteurrenean, mundu osoko kurduak protesta egiten dute.

Urriaren 9an, 1998an Siritatik bortxaz atera zeneko urteurrena zela eta, manifestazioak egin ziren Turkia eta Kurdistan osoan: besteak beste, Gemliken, Imrali uhartearen aurrean dagoen hirian, eta Siriako hiri kurduetan, non Öcalanen ideiak ISISen porrota inspiratu zuten eta kurdu askok pertsonalki ezagutu zuten.

Urtero, apirilaren 4an, Öcalanen urtebetetze egunean, kurduak Amarara joaten dira, jaioren herrira, eta zuhaitzak landatuz ospatzen dute aukera.

Sinadura-kanpainak

2005-2006an sinadurak biltzeko egindako kanpaina batean, Kurdistan osoko 3,5 milioi pertsonak adierazpen bat sinatu zuten, Öcalan buruzagi politikotzat jotzen zutela esanez. Sinaduren kopurua nabarmena izan zen, kontuan hartzen bada kanpaina murrizketa handiekin egin zela: Turkiak, Siriak eta Iranek legez kanpokotzat jo zuten. Parte hartu zuten pertsona batzuei urtebeteko kartzela-zigorra ezarri zieten.

2015ean, 10,3 milioi sinadura jaso ziren Kurdistanen, Ekialde Hurbilean eta beste leku batzuetan, Öcalanen askatasuna eta ordezkari politiko gisa aitortzea eskatzeko, eta Europako Kontseiluan aurkeztu ziren.

2023an, ia hiru milioi sinadura bildu ziren Öcalanen askatasuna eskatzeko soilik Siria iparraldean eta ekialdean. Sinadurak abuztuan aurkeztu zitzaizkion Europako Kontseiluari.

Gose-grebak

2007an, gose-greba hasi zuten Estrasburgon (Frantzia), Öcalanen pozoitzea salatzen. Protesta olde bat berehala zabaldu zen Kurdistan, Turkia eta Europa osoan.

2011n Estrasburgon eta Turkian hasi zen bigarren gose greba batean, 700 preso kurdu bako bako gehiagok eta mundu osoko kurdu askok beren ama hizkuntza hitz egiteko eskubidea exijitu zuten, eta Turkiako Estatuak Öcalanekin negoziatzea eskatu zuten.

2018an eta 2019an, Leyla Güven HDPko diputatu espetxeratuak abiatutako gose-greba kanpaina bat hazi egin zen, Turkiako ehunka preso politiko kurdu eta ekintzaile batu ziren, eta, areago, Öcalanen isolamenduaren amaiera exijituz. 2019ko hasieran, gose-grebek Öcalanek abokatuekin egindako lehen bilerak ekarri zituzten. Bilerak aldi-aldi egin ziren 2019ko abuztura arte. Geroztik ez diote abokatuekin biltzen utzi.

Zelata Öcalanengatik

2012ko ekainaren 25ean, kurduak egunero zelata bat egiten hasi ziren Europako Kontseiluak Estrasburgon duen eraikinaren aurrean. Öcalan askatzeko eskatu dute, eta helburu hori lortu arte esna jarraitzea erabaki dute. Bijilia honek gaur egun ere jarraitzen du.

Kanpaina sindikala

"Freedom for Öcalan UK" kanpaina sindikala 2016an jarri zuten abian Erresuma Batuko Parlamentuan UNITEK eta GMBk, mugimendu sindikalak Turkiak ISISi emandako babesagatik eta Siriako kurduei Kobanren defendatzen laguntzeari uko egin ondoren.

Ordutik gora egin du, 14 sindikatu garrantzitsu sartu arte, eta Sindikatuen Kongresuaren babesa lortu du. Europako beste herrialde batzuetako, Latinoamerikako eta Afrikako sindikatuek ere bat egin dute kanpainarekin eta ekimen propioak abiatu dituzte.

2023ko uztailean, 40 sindikatu, tokiko gobernu, alderdi politiko, mugimendu sozial eta intelektual baino gehiagoko koalizio batek prentsaurrekoa eman zuen Bruselan, Öcalanen segurtasuna eta ongizatea bermatzeko premiazko neurriak eskatzen.

Ohorezko herritarra

Italiako hamahiru udalerrik ohorezko hiritartasuna eman diote Öcalani, Öcalan harrapatu aurretik bidaiatu zuen herrialdeetako bat: Palermo, Napoli, Palagonia, Reggio Emilia, Riace, Martano, Pinerolo, Castel de Giudice, Castel Bottaccio, Berceto, Cinquefrondi, Fossalto eta Rende.

Udalerrri horietako liderrek Öcalan isolatzearen aurka hitz egin dute, Turkiako kurduen auziari irtenbide politikoa ematea eskatu dute, eta turkiarrek Siria iparraldean eta ekialdean egindako erasoaren aurka protesta egin dute..

Nazioarteko konferentziak

Öcalanen teoriari buruzko hitzaldiak egin dira Europako hainbat herrialdetan, Latinoamerikan, Kurdistanen eta, oro har, Ekialde Ertainean. Horiek alderdi politikoan, gizarte-mugimenduen, mugimendu akademikoan, ekintzaileen eta beste pertsona batzuen arreta erakarri dute, haien ideiak ulertzeko; mugimendu kurduak horiek praktikan nola aplikatzen dituen eta nazioarteko elkartasuna eraikitzeko.

2023an bakarrik egin ziren nazioarteko konferentziak Hanburgon (Alemania) eta Bogotan (Kolonbia). Hitzaldi horietan ehunka parte-hartzaile izan ziren, zentsura eta errepresio aktiboa izan arren.

Ordezkaritzak

2005ean, ad hoc ordezkaritza bat Imrali bisitatzen saiatu zen, urtebetez Öcalani bisitak egiteko debekua ezarri ondoren. Azken 10 urteetan, nazioarteko bake-ordezkaritzak antolatu dira, Öcalanen egoera ebaluatzeko, bilerak eta isolamenduaren amaiera eskatzeko, eta bakearen alde lan egiten duten aditu juridikoekin eta giza eskubideen aldeko erakundeekin hitz egiteko.